

teatrul de amatori

Lucia Demetrius

MAI MULTE PIESE SCURTE PENTRU ARTIȘTII AMATORI

A scrie pentru căminele culturale și pentru echipele sindicale, adică pentru acei interpreți care au nevoie de un text tot atât de proaspăt ca și ei, și pentru un public generos, gata la hohote de râs și la lacrimi, dar care, cu instinctul lui robust și cu cunoașterea nemijlocită a realității, dorește să primească adevărul în forma lui cea mai curată, îmi pare o sarcină de onoare pentru scriitori.

Căminul cultural duce mesajul artei mult mai departe decât are posibilitatea s-o facă teatrul, pe care dificultățile unei montări mai complicate, ale unei distribuții mai mari, îl opresc, în deplasările lui, să ajungă pînă în satele cele mai depărtate de drumurile principale. Dacă oamenii din cartierele marginase ale unui oraș pornesc azi, așa cum nu porneau altădată, spre teatrul orașului, existența unei echipe acolo — în cartierul lor sau în întreprinderea lor — și a unei săli în care această echipă să-și poată desfășura activitatea teatrală, își dovedește pe zi ce trece mai mult necesitatea și eficacitatea. Puterea de vehiculare a ideii crește înmiit prin mijlocirea unui text dramatic, așa cum cresc cunoașterea realității și încrederea în puterile tale omenești. Scriitorul care pune la îndemîna acestor echipe de amatori, piese scurte, vii, care să cuprindă imagini din actualitate, și să scoată, din îmbinarea acestor imagini, sensurile cele mai adînci ale epocii noastre, care să îmbie la construcție și la o fericire înaltă, vrednică de om, își îndeplinește datoria de scriitor-cetățean, de scriitor în slujba maselor.

Fără îndoială că piesa scurtă nu e mai ușor de scris decât piesa în cîteva acte sau în multe tablouri. Aș spune, dimpotrivă, că ea cere o mai mare concentrare, că ea implică o construcție anevoioasă, atunci cînd autorul nu se mulțumește să schițeze numai o întîmplare și niște personaje, ci tinde ca, pe temelia unei teme serioase, să înnoade o adevărată acțiune, să deseneze oameni adevărați, să scoată niște concluzii adevărate. Formula concisă a piesei într-un act pretinde tot atîta cunoaștere a vieții, tot atîtea mijloace artistice și, în aceeași măsură, o idee pe care simți nevoia s-o comunicî altora, pentru că ești convins de valabilitatea ei, ca și piesa mare. În schimb, ce satisfacții are scriitorul cînd știe că piesa

lui a fost jucată nu în cinci sau șase teatre, ci în câteva zeci de cămine culturale și în alte zeci de întreprinderi, că ea a fost ascultată de zeci de mii de oameni, că gândurile lui au rodit în zeci de mii de minți, că zeci de mii de inimi au bătut, cuprinse de aceeași emoție care l-a îndemnat și pe el să scrie!

Evoluția acestor formații artistice de amatori a ajuns azi la o treaptă atât de înaintată, încît în anul acesta, se va ține pentru a doua oară Festivalul „I. L. Caragiale“, la care vor participa cele mai bune echipe ale căminelor culturale și ale întreprinderilor. Prima fază, cea intercomunală, a și început. La sfîrșitul concursului, cele mai bune echipe vor aduce elanul și sinceritatea lor în fața publicului bucureștean și cred că această mare și frumoasă manifestare va fi un îndemn nou pentru dramaturgi să scrie mai multe și mai bune piese scurte, ca să servească acest elan și această dragoste.

TEATRUL POPULAR DE AMATORI DIN RĂDĂUȚI

Organizat după exemplul teatrelor muncitorești de dramă și al teatrelor dramatice de amatori din Vîborg, Volhov sau Gatchina, Teatrul Popular de Amatori din Rădăuți exprimă, în esența lui, nivelul cultural mereu crescînd al oamenilor muncii.

Deosebirea între vechiul cerc dramatic de amatori al casei de cultură, care cuprindea un număr redus de membri și pregătea o singură piesă, și actualul Teatrul Popular rezidă în aceea că în noul colectiv, se pregătesc *simultan mai multe piese*, cu un număr dublu de actori amatori.

Instructorii de teatru ai casei de cultură, ai întreprinderilor și instituțiilor din Rădăuți se întrunesc pentru a stabili repertoriul pe stagiune al Teatrului Popular, fixîndu-se date precise pentru distribuția rolurilor, repetiții, premiere.

Se caută a se forma un ansamblu de creație unitar, care să fie capabil să întruchipeze cu cea mai mare convingere și expresivitate artistică ideile pieselor contemporane. Printre ultimele piese care se repetă la Teatrul Popular din Rădăuți, pomenim : *O să fie nuntă mare* de Lucia

Demetrius, *Bărbatul fără opinii* de Mihail Leonard, *Casa din livadă* de Mihail Joldea.

Actorilor li se cere să acționeze pe scenă organic, justificat, conform legilor vieții omenești, construind unitar linia fizico-psihică a personajelor.

Ne străduim, așa cum cerea Stanislavski, să opunem „fanteziilor pripite“, imaginația creatoare, rodnică, subordonată întotdeauna „logicii și rațiunii sănătoase a lumii“.

Principiul pedagogic folosit cu actorii amatori tinde, așadar, la perfecționarea naturii creatoare a artistului și la educarea conștiinței sale socialiste. Deosebit de grea, munca cu actorii amatori oferă reale satisfacții cînd se dobîndesc roade. Și asemenea roade prețioase au dat actorii amatori ca muncitorii Ștefan Drosu și Ilie Ursu, technicianul Petre Neagu, contabilul Remus Hundici, profesoara Ana Irimiciuc.

Cercetarea atentă a evenimentelor vieții înconjurătoare, pătrunderea adîncă a actualității, repudierea a tot ce este rutină și conservatorism, încrederea în forțele spirituale ale poporului — iată ce tinde să caracterizeze munca colectivului Teatrului Popular de Amatori din Rădăuți.

Florian Stănescu

*metodist al Casei Regionale
a Creației Populare Suceava*

